

Protokoll 4/2026

Tid Torsdagen den 23 april 2026 kl. 15.30-16.00

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 4 maj 2026,
§§ 1-5, 7, 10, 12, 13, 18-24, 28, 29, 31-36, 38

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 23 april 2026,
§§ 6, 8, 9, 11, 14-17, 25-27, 30, 37

Anders Österberg

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Anders Österberg (S) ordföranden
Dennis Wedin (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)
Anders Göransson (S)
Ingela Edlund (S)
Deniz Butros (V)
Lennart Tonell (MP)
Rita Valanko (M)
Fredrik Sand (M)
Gabriel Kroon (SD) §§ 1-37
Peter Öberg (L)
Linn Bessner (C)

Tjänstgörande ersättare

Tim Schnoor (V) för Jonathan Metzger (V)
Anders Edin (SD) § 38 för Gabriel Kroon (SD)

Ersättare:

Bengt-Olov Tengmark (S)
Hawo Hassan (S)
Agneta Sundberg (V) §§ 1-37
Johan Ekwall (M)
Robert Stahre (M)

Torbjörn Ebérus (M)
Anders Edin (SD) §§ 1-37
Aron Modig (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Jenni Almgren, Göran Carlberg, Britta Eliasson, Anders Jonsson, Jenny Linné, Carolina Zandén och nämndsekreterare Fabian Lind samt borgarrådssekreteraren Sonja Pagrotsky, personalföreträdaren Liina Cullblad §§ 1-7, 38 och personalföreträdaren Eva Brynk §§ 1-7, 38.

§37

Revisionsrapport Att motverka arbetslivskriminalitet. Svar på remiss från stadsrevisionen

Dnr E2026-00240

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 mars 2026.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Peter Öberg (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Revisionsrapporten visar att stadens arbete med att förebygga och upptäcka arbetslivskriminalitet i byggprojekt behöver stärkas, särskilt vad gäller uppföljning, kontroll och systematik under avtalstiden. Detta är allvarligt eftersom bygg- och anläggningssektorn sedan länge är identifierad som en av de mest riskutsatta branscherna när det gäller välfärdsbrottslighet, korruption och osund konkurrens. När brister i kontroll konstateras i just denna sektor innebär det en tydlig risk för att skattemedel missbrukas och att oseriösa eller kriminella aktörer ges utrymme inom stadens upphandlade verksamhet.

Välfärdsbrottslighet är sällan en fråga om enstaka avvikelser utan handlar ofta om organiserade och systematiska upplägg. Inom byggprojekt kan det ta sig uttryck genom utnyttjande av

arbetskraft, brott mot arbetsrättsliga villkor, skatteundandragande och användning av oseriösa underleverantörer i flera led. Denna typ av brottslighet snedvrider konkurrensen, försämrar arbetsvillkor och riskerar att finansiera annan kriminell verksamhet, samtidigt som den undergräver förtroendet för det offentliga.

Revisionskontorets iakttagelse att uppföljning och kontroller inte i tillräcklig utsträckning anpassas utifrån risk i enskilda projekt är särskilt bekymmersam. Det är inte tillräckligt att ställa relevanta krav i upphandlingsskedet. Kraven måste också följas upp på ett strukturerat, konsekvent och dokumenterat sätt under hela avtalstiden. Utan en fungerande uppföljning riskerar även väl utformade avtal att förlora sin praktiska betydelse.

Liberalerna vill också lyfta risken för så kallade möjliggörare, det vill säga personer som utnyttjar sin position inom offentlig eller privat verksamhet för att gynna kriminella aktörer. Det kan handla om att medvetet eller omedvetet brista i kontroll, påverka processer eller möjliggöra avsteg från regelverk. Denna problematik förstärker behovet av tydliga rutiner, god intern kontroll och en hög grad av integritet i alla led av upphandling och genomförande.

Mot denna bakgrund behöver stadens arbete stärkas ytterligare. Uppföljning och kontroller bör i högre grad vara riskbaserade och anpassas efter projektens omfattning, komplexitet och identifierade sårbarheter. Särskilt i större bygg- och exploateringsprojekt bör kraven på transparens, dokumentation och aktiv uppföljning vara höga. Det är också viktigt att säkerställa att ansvariga tjänstepersoner har rätt förutsättningar, kompetens och resurser för att genomföra detta arbete.

Vi vill därför framhålla behovet av att överväga en mer samlad och oberoende granskningsfunktion med uppdrag att granska större projekt och upphandlingar. En sådan funktion kan bidra till ökad transparens, stärkt kontroll och minskad risk för välfärdsbrottslighet, samtidigt som den säkerställer att staden får det som betalats för.

Sammanfattningsvis visar revisionsrapporten behovet av ett mer systematiskt, konsekvent och kraftfullt arbete för att motverka arbetslivskriminalitet i stadens byggprojekt. Det handlar ytterst om att värna skattemedel, säkerställa sunda arbetsvillkor och upprätthålla förtroendet för det offentliga.

